

ПОТУЖНА ДІЯЛЬНІСТЬ ВОЛОДИМИРА ВЛАСЕНКА НА ПОСАДІ РЕКТОРА

**Олена ШУСТ,
ректор БНАУ, доктор
економічних наук, професор**

Білоцерківський національний аграрний університет (БНАУ) пройшов тривалий шлях інституційної трансформації: від сільськогосподарського технікуму (1920 р.) до закладу вищої освіти (1929 р.), що згодом розвивався як ветеринарно-зоотехнічний та сільськогосподарський інститут, здобувши статус національного у 2007 році. Значний етап розвитку закладу пов'язаний із діяльністю В.М. Власенка на посаді ректора, що охопила останню чверть ХХ та початок ХХІ століття (1977–2005 рр.).

Від часу заснування інституту наприкінці 1920-х років і до початку ректорської каденції академіка В.М. Власенка на чолі закладу освіти змінилося сім керівників. Це були фахівці в галузі агрономії та механізації сільського господарства, на долю яких випали виклики 1930–1950-х років. Саме в цей період закладалася та відновлювалася матеріально-технічна база основних факультетів інституту – агрономічного, ветеринарного та зоотехнічного, а також формувалися їхні перші науково-педагогічні колективи.

У зазначений період найбільш тривалий час посаду ректо-

ра обіймали М.С. Паламар (1930–1937, 1960–1969), П.В. Салата (1948–1960) та М.Н. Полішвайко (1969–1977).

Народившись у сільській родині, В.М. Власенко пройшов шлях від учня технікуму до академіка, що зумовило його розуміння потреб аграрного сектору. У 1954 р. він із відзнакою закінчив Черкаський ветеринарний технікум. Після набуття практичного досвіду у 1956 р. вступив на ветеринарний факультет Одеського сільськогосподарського інституту, а у 1961 р. успішно завершив навчання у Білоцерківському сільськогосподарському інституті (також із відзнакою).

Студентські роки Володимира Максимовича позначилися не лише високими академічними досягненнями, а й активною науковою роботою на кафедрах анатомії та хірургії, а також участю у громадському житті як головного редактора інститутської газети. Після завершення практичної діяльності у ветеринарній медицині він продовжив навчання в аспірантурі (1964 р.) та у 1967 р. захистив кандидатську дисертацію під керівництвом професора А.Ф. Бурденюка.

Попри значне адміністративне та викладацьке навантаження, В.М. Власенко виступив автором та співавтором інноваційних наукових напрямів у вітчизняній і світовій ветеринарній медицині, зокрема:

- ✓ зубощелепна хірургія у продуктивних тварин;
- ✓ кістковий метаболізм і продуктивність тварин;
- ✓ остеозаміщення матеріалами з кальцій-фосфатної кераміки;
- ✓ анестезіологічне забезпечення хірургічної допомоги тваринам;
- ✓ клініко-експериментальне обґрунтування застосування лазерних технологій у ветеринарії;
- ✓ ветеринарне законодавство та підприємництво.

Кар'єрне зростання В.М. Власенка відбувалося поетапно: від асистента кафедри хірургії (1967 р.) та старшого викладача (1970 р.) до завідувача кафедри хірургії (1993–2007 рр.). До

останніх днів життя він працював на посаді професора кафедри ветеринарної хірургії та анестезіології.

Паралельно з науковою роботою Володимир Максимович реалізовував себе як ефективний організатор освітнього процесу. Обіймаючи посади відповідального секретаря приймальної комісії, заступника декана та проректора з навчальної роботи (1973–1977 рр.), він здобув необхідний управлінський досвід. У 1999 р. його було обрано дійсним членом (академіком) Національної академії аграрних наук України.

Результатом системного дослідження історії Університету стала низка фундаментальних видань, підготовлених за участю та під редакцією В.М. Власенка:

1. Факультет ветеринарної медицини: історія і сучасність (1931 – 2006); За ред. В.М. Власенка і В.І. Левченка. – Біла Церква, 2006. – 480 с.
2. Незабутні постаті в історії Білоцерківського національного аграрного університету/За ред. академіка В.М. Власенка. – Біла Церква, 2016. – 307 с.
3. Власенко В.М. Керівники Білоцерківського національного аграрного університету: від суперіорів – до ректорів (довідник)/В.М. Власенко, О.В. Стародуб, Є.А. Чернецький. – Біла Церква: БНАУ, 2013. – 192 с.
4. Білоцерківський національний аграрний університет – від витоків до сьогодення/за ред. акад. НААНУ В.М. Власенка. – Біла Церква: БНАУ, 2011.- 320 с.
5. Білоцерківський державний сільськогосподарський інститут: 75 років: Минуле і сучасне/В.М. Власенко, М.Я. Молоцький, Ю.О. Павловський, Б.Й. Кашкін. – К.: Урожай, 1995. – 272 с.
6. Наукові школи/Білоцерківський національний аграрний університет/за ред. В.М. Власенка. – Біла Церква, 2003. – 88 с.
7. Власенко В.М., Чернецький Є.А. Коріння Білоцерківського аграрного університету. – Біла Церква, 2000. – 36 с.

Ці праці стали можливими завдяки глибокій увазі ректора до архівної спадщини та залученню професійних істориків для об'єктивної оцінки внеску кожного науковця в розбудову закладу.

На момент призначення В.М. Власенка на посаду ректора у 1977 році інститут уже був потужним освітнім осередком із розвиненою інфраструктурою та передовим навчально-дослідним господарством. В.М. Власенко очолив заклад, маючи ґрунтовну теоретичну базу та практичний досвід, що дозволило йому стати стратегічно орієнтованим керівником.

Його стратегія управління базувалася на випереджальному розвитку: передбаченні трансформацій ринку праці та впровадженні новітніх технологій в аграрне виробництво. Це реалізовувалося через відкриття нових спеціальностей, факультетів та формування високопрофесійного науково-педагогічного колективу. Особливу увагу ректор приділяв інтелектуальному зростанню молоді та її подальшому працевлаштуванню.

Одним із стратегічних принципів ректора стало подолання кадрового консерватизму та стимулювання наукової конкуренції, що дозволило уникнути монополії одного професора на кафедрі та створити потужні наукові школи. Завдяки такому підходу на кафедрі хірургії було виховано цілу плеяду докторів наук і професорів, серед яких І.С. Панько, В.І. Іздепський, М.В. Рубленко та інші.

Під керівництвом В.М. Власенка відбулася модернізація та розширення структури закладу:

- ✓ 1990 р. – відкриття першого серед аграрних закладів вищої освіти економічного відділення.
- ✓ 1993 р. – створення єдиного в Україні Інституту післядипломного навчання фахівців ветеринарної медицини.
- ✓ 1995 р. – отримання IV рівня акредитації та статусу університету.
- ✓ 2003–2005 рр. – заснування юридичного, екологічного та лінгвістичного факультетів.

Потужна міжнародна діяльність, активне стажування науковців та глибоке розуміння трансформацій ринку праці стали

визначальними векторами роботи ректора В.М. Власенка. Спільні зусилля з деканом факультету ветеринарної медицини, професором М.В. Рубленком, дозволили закладу розпочати інтеграцію до світового наукового співтовариства. Знаковим кроком у цьому напрямі став вступ факультету до Європейської асоціації закладів ветеринарної освіти (EA EVE) у 2004 році, що задекларувало готовність університету до впровадження найвищих освітніх стандартів.

Логічним продовженням та якісним розвитком цієї стратегії став період ректорства академіка НААН України А.С. Даниленка (2008–2021 рр.). Команда під керівництвом А.С. Даниленка успішно реалізувала надскладний процес міжнародної акредитації, який був остаточно завершений у період з 2008 по 2021 роки. Це досягнення не лише підтвердило високу конкурентоспроможність ветеринарної школи БНАУ на рівні Європейського Союзу, а й закріпило за університетом статус беззаперечного лідера та провідника інновацій у системі аграрної освіти України.

Попри економічні виклики кінця ХХ століття, під керівництвом В.М. Власенка було значно покращено соціально-побутову базу: введено в експлуатацію гуртожитки №5, №6, №7 та №8, а у 2004 р. – житловий будинок для співробітників.

Держава та міжнародна спільнота високо оцінили внесок В.М. Власенка. Він був нагороджений орденами «Дружба народів» (1986), «За заслуги» II та III ступенів, медалями «Захиснику Вітчизни» (1999); «60 років визволення України» (2004). Мав почесні звання «Заслужений працівник вищої школи УРСР», «Почесний працівник фізичної культури і спорту України». Лауреат премії Національної академії аграрних наук «За видатні досягнення в аграрній науці» (2010 р.) та «Людина року» (за версією Американського біографічного інституту, 2002 р.). З нагоди 90-річчя в 2024 році академік Власенко був відзначений нагрудним знаком «За заслуги перед Київщиною».

